

Læren, er det dem som oftest ikke muligt at faae Arbeide i Huset, og de maa da tage fat paa anden Gjærning og ende tilsidst som Arbeidsmænd. Det er jo ganske vist ikke nogen Ulykke at være Arbeidsmand, men det er dog bedst, at en ung Mand bliver ved den Gjærning, som han fra Først af er bestemt til. Vi have i vor Virksomhed søgt at raade Bod paa, at Lærlingene saaledes forlade deres Lære i Uld, idet vi i vore Kontrakter med Forældre eller Bærger have indsat Bestemmelser om, at Lærlingen ikke kan forlade sin Lære, uden at han mister noget af den Indtægt, han ellers skulde have, idet der nemlig bliver afdraget 1 Kr. af den ugentlige Fortjeneste, som kan erholdes, naar Læretiden er udløbet. Det har nu vist sig, at naar det er Smaakaarsfolks Børn, som blive ansatte i Lære, naaer Drengen tilsidst en saadan Størrelse, at Forældrene have meget stort Besvær med at skaffe ham de nødvendige Beklædningsgenstande, og saa komme de til Mesteren og sige: Det er saa traengt for os, kunne vi ikke faae Lidt af det, som staar for Drengen, og saa sker det som oftest, at der bliver taget op af disse Penge før Læretidens Udløb. Derfor er det mig en stor Glæde at se dette Lovforslag komme frem, ikke for Principalerens Skyld, men særlig for de unge Menneskers Skyld. Det er nu saaledes her i Byen for Dieblisset, at der er en umaadelig Efterspørgsel mellem Forældrene efter at faae deres Børn anbragte i Lære. Derimod er der mange Forretninger, hvor de slet ikke holde Drengene mere i Lære; thi det er ingen Fordel for dem. Der er i mange Tilfælde store Udgifter forbundne dermed, naar nemlig Mesteren anser det for en Pligt, at han skal yde Bidrag til at opdrage unge Mennesker, som kunne blive dygtige Folk til deres Gjærning senere. Den største Tilgang bestaar af unge Mennesker, som ere udlærte ude i Provinserne. Der ere Forholdene anderledes. Her i Byen er det i de senere Aar naaet dertil, at man ikke mere har Dreng i Lære paa den gamle Maade, saaledes at de faae Kost og Logi hos Mesteren. Man affinder sig med Forældrene paa den Maade, at Drengen faar en ugentlig Løn, som stiger med Aarene, saaledes at den i det sidste Aar bliver noget større end i det første. I Provinserne er det endnu saaledes, at en Dreng faar Kost og Logi hos Mesteren og saaledes er Medlem af Huset, og det er jo ganske vist den bedste Maade, paa hvilken en Dreng kan blive opdraget til sin Gjærning, naar han saaledes bliver bunden og er Medlem af Familien. Dette kunde som sagt ikke gaa

her saaledes; det vilde være en altfor stor Løn at give en Dreng i det første Aar, hvis han skulde have Kost og Logi hos Mesteren. Derfor have Mestrene set sig nødsjagede til at indrette sig paa den Maade, at Lønnen er stigende med Aarene. Jeg skal nu ikke komme ind paa de enkelte Paragrafer, da der jo er Leilighed til i et Udvalg at kunne tale om disse Smaating. Jeg hilser som sagt dette Lovforslag med Glæde og ønsker, at det maa blive fremmet.

A. Sprensen: Den foreliggende Sag er jo en gammel Bekjendt. Værede Medlemmer i Thinget, som ikke før have truffet den her, ville have truffet den paa mange forskellige Puncter paa andre Steder. Der har jo været ført mange og lange Forhandlinger om den. Der er næppe en Haandværkerforening i Landet, uden at den gjentagne Gange har holdt Møder med Afstemning om Sagen, der er ikke en Handelsforening, uden at Sagen ogsaa har foreligget for den, den er bleven drøftet i Fællesrepræsentationen for Haandværk og Industri Aar efter Aar, den har været drøftet i Arbejderkommissioner, i Landsthinget har der været holdt mange og lange Taler om den, der er skrevet Betænkning og Tillægsbetænkning derom, og her i Thinget har den ogsaa foreligget til udførlig Behandling. Efter at Sagen har haft en saa grundig Fortid, turde man have haabet, at naar den ærede Minister fremkom med et Lovforslag til os om denne Sag, Lovforslaget saa maatte være noget Udmærket i sit Slags, saadant noget Extraordinært, som vi næsten kunde tage uden videre Forandring. I den Retning tror jeg imidlertid, vi ere blevene grundig skuffede, thi det vil jeg sige, at aldrig nogensinde har jeg set et mere taaget, uforstaaeligt, uklart og upraktisk Lovforslag end det, der her foreligger. Jeg skal senere ved en kort Oversigt over Paragraferne bevise dette. Den Bevægelse, der er reist for at faa et saadant Lovforslag frem, er jo særlig reist af Haandværkerne. De Handlende have stillet sig meget høiligt overfor Spørgsmaalet, i det de ikke have haft de Grunde som Haandværkerne til at ville hidføre en Forandring. Det maa jo indrømmes, at Haandværkerne gennem Tidernes Løb ere blevene en Del trykkede i deres Forhold. Næringsloven af 1857 var ikke særlig heldig for KjøbstadsHaandværkerne, og siden er Fabriksdriften taget saaledes til og trykker den mindre Industri paa en saadan Maade, at denne er begyndt at se sig om efter Hjælpekilder mod dette Tryk og saa vide vi